



LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturavdelningen
John Dagobert
Landskapsarkitekt

Enligt sändlista

Förordnande om strandskydd i Vänersborgs kommun

Innehåll

Beslut
Redogörelse för ärendet
Inkomna yttranden
Skälen för Länsstyrelsens beslut
Kungörelse
Hur man överklagar
Upplysningar

Bilagor

Bilaga 1. Kartor med läsanvisning
Bilaga 2. Sändlista
Bilaga 3. Redogörelse för samråd
Bilaga 4. Besvärshänvisning, blankett O4

Beslut

A. Beslut om utvidgat strandskydd

Länsstyrelsen förordnar enligt 7 kap. 14 § miljöbalken (1998:808), att de sjöar som anges nedan omfattas av utvidgat strandskydd. Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill det angivna avståndet från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd, detta gäller även från strandlinjen för öar.

Utvidgat strandskyddsområde 100-300 meter

Gundlebosjön (del av)

Hullsjön

Hästefjorden St (del av)

Hästefjorden Ö (del av)

Kyrkesjön (del av)

Vassbotten

Vänern

Utvidgat strandskyddsområde 100-200 meter

Hästefjorden St (resterande del av)

Hästefjorden Ö (resterande del av)

Rådaneshön

I vissa områden har anpassning av strandskyddets utbredning gjorts. Strandskyddsgränsen har då anpassats så att den istället för att gå ända ut till 300 eller 200 meter från stranden följer vägar, järnvägar, befintlig bebyggelse m.m. inom 100-300 respektive 100-200 meter från strandlinjen. Vid de sjöar som strandskyddet endast utvidgas för viss del av sjöarna, enligt ovan, finns även en anpassad gräns som anger utvidgningens utbredning i sidled. Dessa *anpassade strandskyddsgränser* gäller som beslutsgräns för det utvidgade strandskyddsområdet med redovisad utsträckning i kartbilagorna 1.1-1.43. De områden där Länsstyrelsen beslutat om anpassad strandskyddsgräns beskrivs också i texten under rubriken *Länsstyrelsens bedömning* för Gundlebosjön, Kyrkesjön, Stora Hästefjorden, Östra Hästefjorden, Rådaneshön, Vassbotten och Vänern.

B. Beslut generellt strandskydd

Länsstyrelsen upphäver med stöd av 7 kap. 18 § p. 1 miljöbalken vissa delar av det generella strandskyddsområdet, där strandskyddet har förlorat sin betydelse på grund av befintliga exploateringar och vägar. Detta avser strandskyddsområdet vid sjön Vassbotten bakom väg 2026, Edsvägen. Strandskyddets avgränsning framgår av kartbilaga 1.4. Se också i texten under rubriken *Länsstyrelsens bedömning* för Vassbotten.

C. Beslutets giltighet

Beslutet gäller omedelbart även om det överklagas.

Redogörelse för ärendet

I Sverige gäller strandskydd vid samtliga stränder vid havet, insjöar och vattendrag. Strandskyddet omfattar land och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd.

Länsstyrelsen kan i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa förutsättningar för allemansrättslig tillgång till strandområden eller för att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län (tidigare Älvsborgs län) har tidigare reglerat strandskyddet i länet genom särskilda beslut. För de kommuner som tidigare tillhörde Älvsborgs län (däribland Vänersborgs kommun) fattades detta beslut den 16 juni 1975. Beslutet innebär bl.a. att strandskyddet skall råda inom land- och vattenområde (öar inbegripna) intill angivet avstånd, upp till 300 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd vid de sjöar eller delar av dessa, som angivits i till beslutet bifogad förteckning för aktuell kommun.

Den 1 juli 2009 trädde nya strandskyddsregler i kraft som bl.a. innebär att efter den 31 december 2014 gäller utvidgat strandskydd endast inom områden som har beslutats med stöd av den nya lagstiftningen. Detta innebär att de av Länsstyrelsen tidigare fattade besluten inte längre gäller i de delar som avser utvidgat strandskydd.

Mot bakgrund av de nya strandskyddsreglerna har Länsstyrelsen gjort en översyn över kommunens strandskydd och den 1 december 2014 fattat ett nytt beslut om bl.a. utvidgat strandskydd inom Vänersborgs kommun. Beslutet överklagades till regeringen som i beslut den 11 februari 2016 beslöt att upphäva Länsstyrelsens beslut och återförvisa ärendet till Länsstyrelsen för förnyad behandling då Länsstyrelsen inte fullgjort kraven på delgivning enligt delgivningslagen.

Länsstyrelsen fattade den 10 mars 2016 beslut om tillfälligt förordnande om utvidgat strandskydd i Vänersborgs kommun. Detta tillfälliga förordnande gäller fram till och med den 9 september 2016.

Länsstyrelsen tog även om processen med remiss och kungörelse av ärendet. Förslag till slutligt beslut i ärendet sändes på remiss och kungjordes genom kungörelsedelgivning i Post- och Inrikes Tidningar, Göteborgs Posten och TTELA under vecka 11 år 2016. Av annonsen framgick att förslag till slutligt beslut fanns tillgängligt på Länsstyrelsens hemsida, på Länsstyrelsens kontor samt på kommunkontoret. Tid för att inkomma med eventuella yttranden eller synpunkter på förslaget till slutligt beslut angavs till den 29 april 2016.

Inkomna yttranden

Nedan följer en sammanfattning av yttranden som inkommit över slutligt förslag till beslut om strandskydd i Vänersborgs kommun då det var på remiss under våren 2016. En sammanställning av alla yttranden som inkom vid denna remiss och Länsstyrelsens eventuella kommentarer till dessa finns samlade i bilaga 3.

Vänersborgs kommun anser att utvidgat strandskydd om 300 meter kring Vassbotten endast ska omfatta området kring Nygårdsängens naturreservat samt den södra delen av Vassbotten från till fastigheten Brätte 1:2. Vid övriga sjöar anser kommunen att strandskyddet ska minskas till 100 meter vid platser där det finns befintlig bebyggelse avseende minst 3-4 huvudbyggnader nära varandra eller allmän väg. Utmed Vänerkusten har kommunen identifierat fyra områden med befintliga bebyggelsegrupper där strandskyddet inte bör vara utvidgat.

Kommunen anser också att det blivit fel i utbredningen av strandskyddet inom några områden där Länsstyrelsen har utgått ifrån en felaktig strandlinje. Detta gäller några områden vid Dättern och Brandsfjorden samt Stora och Östra Hästefjordarna.

Vidare föreslår kommunen att strandskyddet kring Vänern och Vassbotten upphävs där marken är detaljplanlagd och bebyggd inom Vänersborgs tätort. Kommunen framför också önskemål om klarläggande om huruvida strandskydd gäller för Karls grav samt om att kartorna med strandskyddsgränser blir tydligare.

Vänersborgs scoutkår tillstyrker förslaget till utvidgat strandskydd och betonar den tätortsnära naturens värden för ett aktivt friluftsliv- och miljöintresse, exempelvis området Dalbobergen vid Vänerstranden.

LRF (Lantbrukarnas Riksförbund) och MGJ (Mellersta Götalands Jordägareförening) anser att samrådet är otillräckligt och att kungörelsedelgivning inte kan användas i det här fallet. Förslagen innebär vidare ett alltför stort ingrepp i äganderätten och strider mot proportionalitetsprincipen. Det är lagstridigt att ersättning inte utgår till markägarna.

LRF, MGJ samt en markägare anser att 100 meter strandskydd är tillräckligt. LRF påpekar att skärpningen av kravet att få utvidga strandskyddet istället borde medföra en minskning av strandskyddet.

LRF, MGJ samt en markägare anför att förslaget om utvidgat strandskydd är hämmande för utvecklingen och saknar landsbygdsperspektiv. Den nya strandskyddslagen syftade till att stärka strandskyddet i områden med högt exploateringsstryck, och sänka skyddet i andra områden. LRF anser vidare att jordbruksverksamhet är viktigt för att hålla markerna öppna och att Länsstyrelsen inte får göra en alltför strikt tolkning av vad som klassas som

näringsverksamhet i undantagen för areella näringar. Att markerna hålls öppna genom djurhållning och jordbruk är en förutsättning för att markerna ska upplevas som attraktiva för allmänheten och för att vissa växter och djur ska kunna leva där.

LRF, MGJ samt en markägare anser att beslutet är för generellt. De utvidgade områdena är för stora och otydligt avgränsade, och beslutet överensstämmer därför inte med lagstiftningen som säger att utvidgning ska ske ”i det enskilda fallet”.

Markägaren Carl Waern ifrågasätter det utvidgade strandskyddet på Vänersnäs.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Bestämmelser

Strandskydd omfattar normalt land- och vattenområden intill 100 meter från strandlinjen. Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet (7 kap. 13-14 § miljöbalken).

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att upphäva strandskyddet i ett område om det är uppenbart att området saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften (7 kap. 18 p 1 § miljöbalken).

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Ett beslut att utvidga strandskyddsområdet ska gälla omedelbart även om det överklagas (7 kap. 14 § miljöbalken).

Av förarbeten till de nya strandskyddsreglerna som trädde i kraft den 1 juli 2009 (prop. 2008/09:119 s. 99) framgår att de nya bestämmelserna i miljöbalken utgör en skärpning av kravet för att utvidga det område som omfattas av strandskydd. En utvidgning får ske om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Avsikten är att det ska finnas ett tydligt och långsiktigt behov av ett utvidgat strandskydd. Ett beslut om utvidgat strandskydd behöver grundas på hänsyn till berörda områdens värden samt till nuvarande och förväntade behov av tillgängliga strandområden. Enligt propositionen kan beslutet om utvidgat strandskyddsområde komma att avse:

1. Områden som omfattas av annat områdesskydd, till exempel naturreservat, som inte innebär samma skydd för strandområden som bestämmelserna om strandskydd,
2. riksintresseområden enligt 3 kap. 6 § andra stycket och 4 kap. 2-8 §§, som är relevanta för strandskyddet,
3. kust- och skärgårdsområden som inte redan har förlorat i betydelse på grund av exploatering,
4. grunda havsbottnar av betydelse för flora och fauna,

5. välbesökta friluftsområden eller områden som har tydlig potential att bli det och som riskerar att gå förlorade utan ett nybyggnadsförbud,
6. tätortsnära strövområden, eller
7. ekologiskt känsliga områden som inte omfattas av annat områdesskydd.

Enligt 24 § 6 punkten förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska remiss av förslag till beslut om utvidgning av strandskyddsområdet enligt 7 kap. 14 § miljöbalken ske under förutsättning av att beslutet gäller för en längre period än sex månader.

Allmänna överväganden

Länsstyrelsen har granskat strandområdena i sin helhet och bedömt i vilka områden:

- strandskyddet behöver utvidgas till 200 eller 300 meter,
- strandskyddet behöver utvidgas, men det finns en yttre gräns i form av bebyggelse, väg eller järnväg där en utvidgning av strandskyddet i området inom eller bakom etableringen inte bidrar till att säkerställa något av strandskyddets syften (alltså en utvidgning mellan 100 och 300 meter som begränsas av bebyggelse, väg eller järnväg),
- tidigare beslut om att upphäva generellt strandskyddsområde, inom 100 meter från strandlinjen, bör ligga kvar (områden som Länsstyrelsen bedömer fortfarande saknar värde för att tillgodose strandskyddets syften).

För att minska mängden framtida prövningar av dispenser framför allt för kommunerna har Länsstyrelsen även tagit ställning till områden som t.ex. etablerade tomter inom strandskyddsområdet. Länsstyrelsen har undantagit dessa områden genom anpassning av det utvidgade strandskyddet i de fall då det får marginell påverkan på säkerställandet av strandskyddets syften.

Ett av strandskyddets syften är att säkra strandområden så att de förblir tillgängliga enligt de grunder som gäller för allemansrätten. Skyddet baseras på uppfattningen att stränderna är en av de mest värdefulla tillgångarna för friluftslivet i dess olika former. Strandskyddet ska långsiktigt möjliggöra för människor att nu och i framtiden fritt kunna ströva utmed stränderna, att vistas där, att bada eller att bara njuta av den naturupplevelse som mötet med vattnet ger, antingen det gäller havet, insjön eller något vattendrag. Strandskyddet utgör dessutom en väsentlig del av säkerställandet av riksintressen för naturvård, friluftsliv och fiske enligt 3 kap. miljöbalken.

I översynen har Länsstyrelsen identifierat de strandområden som har särskilt höga värden för friluftslivet och växt- och djurlivet kring de sjöar som haft utvidgat strandskydd enligt tidigare beslut. Dessa områden bör omfattas av ett utvidgat strandskydd för att förhindra att de exploateras och förlorar sina värden. Tillkommande exploatering, även om den sker utanför hundrameterzonen, riskerar att bland annat skada ett områdes orördhet och

upplevelsevärden eller dess biologiska värden och därmed dess värden för friluftslivet och växt- och djurlivet.

Områdesskydd som naturreservat, kulturresevat, Natura 2000-områden, nationalparker, djur- och växtskyddsområden, naturminnen och landskapsbildsskydd är tydliga indikationer på områden med stor betydelse för strandskyddets syften. Länsstyrelsen anser att dessa områden har så höga värden för friluftslivet och växt- och djurlivet att ett utvidgat strandskydd krävs för att säkerställa syftena.

Enligt Länsstyrelsens mening är områden som har pekats ut som riksintressen för naturvård eller friluftsliv enligt 3 kap. eller omfattas av geografiska bestämmelser enligt 4 kap. miljöbalken på grund av höga natur- och rekreationsvärden värdefulla för strandskyddets syften.

I Länsstyrelsens underlagsmaterial för beslutet ingår också olika inventeringar och klassningar av värdefull natur. Inventeringarna omfattar områden med värdefulla lövskogar, värdefulla vattendrag och våtmarker, nyckelbiotoper, skyddsvärda träd, ängs- och betesmarker samt värdefulla odlingslandskap. Vad det gäller de sjöar som har strandområden som omfattas av ovanstående inventeringar har Länsstyrelsen gjort en bedömning från fall till fall av dessa naturvärdens omfattning och betydelse för strandskyddets syften.

Länsstyrelsen bedömer att områden med höga upplevelsevärden är viktiga att bevara för allmänheten eftersom det finns ett behov av tillgängliga strandnära sådana nu och i framtiden. Stockholms Regionplane- och trafikkontor har gjort flera utredningar om hur man kan mäta kvaliteter i friluftsliv- och rekreationsområden (bl.a. Regionplane- och trafikkontoret rapport "Nacka-Värmdökilen, Upplevelsevärden i Stockholmsregionens gröna kilar" 5:2004). Enligt dessa utredningar är det vanligaste önskemålet med att vistas i naturen att uppleva lugn och ro. Områdena ska gärna ha god tillgänglighet, vara stora, tysta och erbjuda variation och omväxling. För att uppleva värden som exempelvis orördhet och skogskänsla krävs ett avstånd till störande exploateringar är mellan 200 och 300 meter. Länsstyrelsen anser därför att det är viktigt att större sammanhängande strandnära områden med höga upplevelsevärden, utan påverkan från närliggande bebyggelse, omfattas av utvidgat strandskydd, så att de inte exploateras på ett sätt som hotar det långsiktiga säkerställandet av strandskyddets syften i dessa områden.

I närheten av tätorter eller områden med sammanhållen bebyggelse är trycket att utnyttja kvarvarande obebyggda områden särskilt stort om de ligger strandnära. Här är också efterfrågan på tätortsnära rekreationsområden hög, eftersom det bor många människor på samma plats. Strandnära obebyggda områden i dessa lägen har därmed ett särskilt stort värde utifrån strandskyddets syften. Länsstyrelsen bedömer därför att det vid sjöar med dokumenterade värden är av särskild vikt att det finns utvidgade strandskyddsområden intill och mellan tätorter och sammanhållen

bebyggelse. Särskilt viktigt är detta i anslutning till platser som utgör populära turistmål.

Många av de värden som beskrivs ovan handlar om vikten av att bevara större sammanhängande områden tillgängliga för såväl allmänheten som växt- och djurlivet nu och i framtiden. Såväl upplevelsevärdena som värdena av oexploaterade områden för växt- och djurlivet skadas om områdena fragmenteras. Länsstyrelsen ser därför sammantaget starka skäl till att besluta om utvidgade strandskyddsområden som har en betydande storlek och inte delas upp i mindre områden eftersom de då tappar i värde.

Kring vissa sjöar är stränderna bitvis så flacka att marken där under delar av året ligger under vatten och tillgängligheten för allmänheten därför är tidvis begränsad. Exploatering utanför hundrameterzonen skulle här ytterligare begränsa allmänhetens tillgång till strandområdet. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd i dessa områden är nödvändigt för att säkerställa allmänhetens tillgång till strandområdena.

Strandskyddets omfattning

Strandskyddsområdet får utvidgas så mycket som är nödvändigt för att säkerställa syftena med strandskyddet, dock högst till 300 meter från strandlinjen. I de flesta särskilt värdefulla strandområden bedömer Länsstyrelsen att ett utvidgat skydd om 200 meter är tillräckligt för att säkerställa skyddets syften. Utvidgat strandskydd om 300 meter bör dock kunna gälla vid stora sjöar, sjöar nära tätorter samt sjöar med andra synnerligen höga värden för växt- och djurliv och/eller friluftsliv.

I vattenområdet är de biologiska värdena generellt som högst i områden som ligger grundare än 6 meters djup. Vad gäller exploateringstryck så har Länsstyrelsen de senaste åren sett ett ökande intresse för olika typer av exploateringar i/på vattnet, t.ex. fiskodlingar. Den typen av exploateringar hindrar allmänheten från att färdas fritt i/på vattnet. De påverkar även strandområdenas upplevelsevärden negativt. Länsstyrelsen anser därför att höga värden för strandskyddets syften ska omfattas av utvidgat strandskydd även ut över vattenområdet.

Länsstyrelsen anser att det i vissa fall är motiverat att anpassa strandskyddsgränsen efter befintliga bebyggelsegrupper, större vägar och järnvägar som är svåra att passera. Områden som omfattas av tät bebyggelse, samt områden som skärs av från strandområdet av stora och trafikerade vägar eller järnvägar har ofta ett begränsat värde för strandskyddets syften, och bör därför inte omfattas av utvidgat strandskydd. I områden med hög bebyggelsegrad och högt exploateringstryck kan dock ett sådant område fungera som en grön kil för tillgänglighet och växt- och djurliv och därmed vara mycket värdefullt för strandskyddets syften. Därför måste en bedömning göras i varje enskilt fall.

I särskilda fall finns det även inom det generella strandskyddet anledning att göra sådana anpassningar. Med anledning av närheten till vattnet och

eventuellt tillkommande bebyggelses privatiserande effekt på kringliggande områden bör dock sådana anpassningar göras mycket restriktivt.

Strandlinjen

Strandskydd räknas från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. I kartorna som bifogas beslutet används en strandlinje från Lantmäteriets fastighetskartas marklinjeskikt från den 21 oktober 2010. Strandlinjen i det skiktet utgör Lantmäteriets tolkning av var strandlinjen går vid normalt medelvattenstånd. Denna tolkning av var strandlinjen går skiljer sig bitvis från den tolkning som gjordes i det gamla beslutet från 1975, det kan t.ex. bero på nya dämningsregimer, annan mänsklig påverkan eller av naturliga processer som förnaansamling, d.v.s. att förmultnande växtdelar långsamt höjer botten, i flacka vassbevuxna strandområden.

I flera flacka strandområden har Länsstyrelsen dock valt att utgå ifrån en tolkad strandlinje, som gjorts utifrån flygbildsstudier. Anledningen är att områdena är grunda och ofta vassbevuxna, och Länsstyrelsen bedömer att den strandlinje som fastighetskartans marklinjeskikt visar i de här områdena är felaktig i förhållande till de faktiska omständigheterna. Den tolkade strandlinjen och dess förhållande till strandlinjen i fastighetskartans marklinjeskikt framgår av bilagda kartor.

Miljömål

Sveriges riksdag har formulerat 16 miljökvalitetsmål som ska leda vår strävan att nå en ekologiskt hållbar utveckling. Utvidgningen av strandskyddsområden enligt detta beslut berör miljömålen:

- ”Levande sjöar och vattendrag”, som bland annat innebär att sjöars, stränders och vattendrags stora värden för natur- och kulturupplevelser och friluftsliv ska värnas och utvecklas hänsynsfullt och långsiktigt,
- ”Ett rikt växt- och djurliv”, som bland annat innebär att arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner ska värnas.

För att uppnå dessa mål är det många gånger angeläget att begränsa exploatering i närheten av sjöar och vattendrag. Det kan även vara nödvändigt för att inte bryta mot en miljökvalitetsnorm eller för att motverka att vattnet uppnår god ekologisk status.

Berörda områdets värden

Gundlebosjön (bilaga 1.3)

Värdebeskrivning

Strandområdet nordost om Gundlebosjön utgörs av hävdade strandängar som har värden för både växt- och djurlivet samt friluftslivet. Området är även viktigt för sjöns fågelliv. Området ingår i Länsstyrelsens inventering av ängs- och betesmarker, samt ingår även i ett större område som har pekats ut som regionalt värdefullt odlingslandskap. Fynd av arter av vaxskivling har gjorts i området.

Strax öster om området finns även en mindre nyckelbiotop, som utgörs av lövnaturskog med stort inslag av död ved.

Exploateringstryck och Länsstyrelsens bedömning

Exploatering av det aktuella området skulle skada såväl områdets upplevelsevärden som dess värden för växt- och djurlivet. Länsstyrelsen bedömer därför att ett utvidgat som omfattar strandängarna är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området. Ett utvidgat strandskydd till 300 meter i denna del av sjön krävs. För sjön i övrigt bedömer Länsstyrelsen att ett generellt strandskydd om 100 meter är tillräckligt. Strandskyddets utbredning i denna del anges på beslutskartan och har anpassats till att endast omfatta det värdefulla området.

Hullsjön (bilaga 1.1)

Värdebeskrivning

Hullsjön är en lerslättsjö belägen på Tunhemsslätten, på gränsen mellan Vänersborg och Trollhättans kommuner. Den karaktäriseras av en rik och frodig strandvegetation och omges i norr och söder av stora strandängar som översvämmas vid högvatten. Hullsjön äger i förhållande till sin storlek ett mycket rikt fågelliv, bland annat har den stor betydelse som rastlokal för änder, svanar och gäss. Exempel på arter som finns kring sjön är gräsand, skedand, vigg och brunand liksom brun kärrhök, enkelbeckasin, mindre strandpipare och gulärta. Totalt observeras årligen omkring 200 olika fågelarter i och kring sjön. Många sällsynta arter noteras också, till exempel vit stork. Fågeltorn finns vid sjöns västra och norra strand. Dessutom finns även ett fågelgömsle vid Kårebro och ett mindre torn söder om sjön.

Hullsjön omfattas av Natura 2000-område (både enligt art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet) och naturreservat, samt ligger inom ett område som har pekats ut som riksintresse för naturvården enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Sjön är även utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten för natur, och markområdena kring sjön har pekats ut som nationellt värdefullt odlingslandskap med höga natur- och kulturvärden. Strandområdena norr och söder om sjön utgörs av strandängar, som ingår i Länsstyrelsens inventering av ängs- och betesmarker. Hela sjön är utpekad som en våtmark av högsta klass, med höga ornitologiska värden, i Länsstyrelsens våtmarksinventering.

Exploateringstryck och Länsstyrelsens bedömning

Hullsjön har betydande värden för såväl friluftslivet som för växt- och djurlivet. Många av de fåglar som är knutna till sjön utnyttjar i stor utsträckning även omgivande åker- och betesmarker. Exploatering kring sjön, även utanför hundrameterzonen, skulle innebära negativ påverkan på fågellivet, vattenkvaliteten och upplevelsevärdena kring sjön och Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd enligt beslutskartan är nödvändigt för att bevara områdets värden för växt- och djurlivet samt upplevelsevärden så att strandskyddets syften långsiktigt kan säkerställas i området.

Stora Hästefjorden (bilaga 1.8, 1.9, 1.18, 1.19, 1.25, 1.26)

Värdebeskrivning

Hästefjordarna tillhör Dalslands rikaste fågelsjöar och är välbesökta exkursionsmål för fågelskådare från skilda håll. Här häckar arter som rödbena, tofsvipa, strandskata, enkelbeckasin och årtå. Stora Hästefjorden är en grund och näringsrik sjö. I sjöns södra ände finns ett av två delområden av Natura 2000-området Hästefjordens strandängar. Området utgörs framförallt av betade sötvattensstrandängar, vilka har ett stort värde för häckande och rastande fåglar. Området är även utpekade som riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

På en större ö i sjön samt ett område längs östra stranden finns ett fågelskyddsområde, som även detta har betydande värden för fågellivet kring sjön. Hela sjön, med kringliggande markområden, har också pekats ut som riksintresse för kulturmiljö enligt 3 kap. 6 § miljöbalken, med ett stort antal stenåldersboplatser orienterade kring den tidigare strandlinjen av den sänkta sjön, samt ingår i ett större område som har pekats ut som regionalt värdefullt odlingslandskap med höga natur- och kulturvärden.

Kring sjön finns flera områden som ingår i Länsstyrelsens inventering av ängs- och betesmarker, ett flertal mindre områden med värdefull lövskog som ingår i Länsstyrelsens lövskogsinventering, samt flera nyckelbiotoper med höga naturvärden. Två områden kring sjön, i norr och öster, är utpekade som våtmarker av högsta klass i Länsstyrelsens våtmarksinventering. I de våtmarksområden där marken under delar av året ligger under vatten är tillgängligheten för allmänheten begränsad.

Vikarna i norr och söder utgörs av våtmarksområden där vattenståndet fluktuerar. I dessa områden har strandlinjen flyttats längre upp på land jämfört med tidigare. Detta innebär att även strandskyddsgränsen har flyttats.

Exploateringstryck och Länsstyrelsens bedömning

Exploatering kring sjön, även utanför hundrameterzonen, skulle innebära negativ påverkan på fågellivet, vattenkvaliteten och upplevelsevärdena kring sjön. Kring sjön finns även flera våtmarksområden där marken under delar av året ligger under vatten och tillgängligheten för allmänheten därför är delvis begränsad. Exploatering utanför hundrameterzonen skulle här ytterligare begränsa allmänhetens tillgänglighet till strandområdet.

Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 300 meter för Kilen vid Sörvik i sjöns sydöstra del (kartbilaga 1.9) samt ca 260 meter för ett område vid Knutsön på sjöns östra sida (kartbilaga 1.19), är nödvändigt för att bevara områdets värden för växt- och djurlivet samt upplevelsevärdena så att strandskyddets syften långsiktigt kan säkerställas i området. Strandskyddets utbredning i dessa delar anges på beslutskartan och har anpassats till att endast omfatta de värdefulla områdena.

Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 200 meter är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften kring övriga delar av sjön.

Det utvidgade strandskyddet kring Stora Hästefjorden har i viss mån anpassats efter befintlig bebyggelse vid Ekeskogen. Den anpassade strandskyddsgränsen framgår av kartbilaga 1.25.

Östra Hästefjorden (bilaga 1.27, 1.34)

Värdebeskrivning

Östra Hästefjorden är en grund och näringsrik sjö, belägen några kilometer nordost om Stora Hästefjorden. I sjöns norra ände finns ett av två delområden av Natura 2000-området Hästefjordens strandängar, området har även pekats ut som riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Området utgörs framförallt av betade sötvattensstrandängar, vilka har ett stort värde för häckande och rastande fåglar. Mitt i sjön finns också en ö som omfattas av fågelskyddsområde. Hela sjön, med kringliggande markområden, har pekats ut som riksintresse för kulturmiljö enligt 3 kap. 6 § miljöbalken, med ett stort antal stenåldersboplatser orienterade kring den tidigare strandlinjen av den sänkta sjön, samt ingår i ett större område som har pekats ut som regionalt värdefullt odlingslandskap med höga natur- och kulturvärden. Sjön är även utpekad som nationellt värdefullt vatten för natur på grund av sin höga biologiska funktion och mångformighet.

Kring sjön finns flera områden som ingår i Länsstyrelsens inventering av ängs- och betesmarker, ett fåtal områden med värdefull lövskog som ingår i Länsstyrelsens lövskogsinventering, samt ett fåtal områden som är utpekade som våtmarker av hög klass i Länsstyrelsens våtmarksinventering. I de våtmarksområden där marken under delar av året ligger under vatten är tillgängligheten för allmänheten begränsad.

Vikarna i nordväst och söder utgörs av våtmarksområden där vattenståndet fluktuerar. I dessa områden har strandlinjen flyttats längre upp på land jämfört med tidigare. Detta innebär att även strandskyddsgränsen har flyttats.

Exploateringstryck och Länsstyrelsens bedömning

Exploatering kring sjön, även utanför hundrameterzonen, skulle innebära negativ påverkan på fågellivet, vattenkvaliteten och upplevelsevärdena kring sjön. Kring sjön finns även flera våtmarksområden där marken under delar av året ligger under vatten och tillgängligheten för allmänheten därför är delvis begränsad. Exploatering utanför hundrameterzonen skulle här ytterligare begränsa allmänhetens tillgänglighet till strandområdet.

Vid Natura 2000-området med strandängar i norr bedömer Länsstyrelsen att en utvidgning av strandskyddsområdet upp till 300 meter är motiverat för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området. Strandskyddets

utbredning i denna del anges på beslutskartan och har anpassats till att endast omfatta det värdefulla området.

Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 200 meter är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften kring övriga delar av sjön.

Det utvidgade strandskyddet kring Östra Hästefjorden har i viss mån även anpassats efter befintlig bebyggelse vid Gunnarsberg och Vik. Den anpassade strandskyddsgränsen framgår av kartbilagorna 1.27 och 1.34. Länsstyrelsen anser även att den del av det generella strandskyddsområdet för Östra Hästefjorden som ligger inom gårdsplanen för gården Vik, saknar betydelse för strandskyddets syften. Länsstyrelsen upphäver därför även det generella strandskyddet i denna del. Beslutsgränsen för strandskyddsområdet i denna del framgår av kartbilaga 1.34.

Kyrkesjön (bilaga 1.2)

Värdebeskrivning

Kyrkesjön är belägen på gränsen mellan Vänersborgs och Uddevallas kommuner. Endast sjöns östligaste del är belägen i Vänersborgs kommun. Söder och sydöst om Kyrkesjön, bland annat kring Risån, finns våtmarker med höga naturvärden i form av betade strandängar och strandsumpskogar. Längs sjöns östra strand finns också ett fint lövskogsbestånd med många grova ädellövträd och klibbal.

Exploateringstryck och Länsstyrelsens bedömning

Exploatering av det aktuella området skulle skada såväl områdets upplevelsevärden som dess värden för växt- och djurlivet. I de områden som täcks av vatten under delar av året är också allmänhetens tillgång till strandområdet begränsad. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd på upp till 300 meter, som omfattar den värdefulla skogen och strandängarna, är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området. Strandskyddets utbredning i denna del anges på kartbilaga 1.2 och har anpassats till att endast omfatta det värdefulla området.

Rådaneshjön (bilaga 1.41)

Värdebeskrivning

Rådaneshjön är belägen på gränsen mellan Vänersborg och Färgelanda kommuner. Endast sjöns nordöstra del är belägen i Vänersborgs kommun.

Norr om sjön finns naturreservatet Sjöbotten som främst utgörs av örtrik granskog. Karakteristiskt för området är den rika förekomsten av idegran. Området ingår även i ett större område kring Kroppefjäll som har pekats ut som riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Hela sjöns norra strandområde ingår i riksintresseområdet.

Kring sjön finns många, både större och mindre, områden med värdefull skog, varav några har pekats ut som nyckelbiotoper, några omfattas av naturvårdsavtal och några har pekats ut i Länsstyrelsens

lövskogsinventering. Hela Rådaneshjön är utpekad som nationellt värdefullt vatten för fiske.

Exploateringstryck och Länsstyrelsens bedömning

Rådaneshjöns strandområden har betydande värden för såväl friluftslivet som för växt- och djurlivet. Exploatering kring sjön, även utanför hundrameterzonen, skulle innebära negativ påverkan på såväl naturvärdena som upplevelsevärdena kring sjön och Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 200 meter är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa strandskyddets syften i området.

Vassbotten (bilaga 1.4, 1.10)

Värdebeskrivning

Vassbotten är en avsnörd vik till Väneren som ligger i direkt anslutning till Vänersborgs tätort. Naturreservatet Nygårdsängen, med dammar och våtmarker, ligger på en udde öster om sjön, och nordöstra delen av sjön ingår i Göta älvstråket som har pekats ut som riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. I södra änden av Vassbotten finns betade strandängar och fornlämningar efter Brätte stad. Vassbotten har även betydelse som fågellokal, och ett tjugotal arter häckar här.

Exploateringstryck och Länsstyrelsens bedömning

Vassbotten hotas till följd av sitt tätortsnära läge av exploatering. Landområdena nordväst, nordost och öster om sjön är idag till stor del exploaterade och strandskyddet är delvis upphävt. I områden med högt bebyggelsestryck finns det risk för att mycket bebyggelse utanför hundrameterzonen försämrar tillgängligheten till strandområdena. De oexploaterade områden som finns kvar kring sjön idag kommer sannolikt på längre sikt att öka i värde som tätortsnära rekreationsområden. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd till 300 meter är nödvändigt för att säkerställa möjligheterna för tätortsnära friluftsliv kring sjön samt bevara goda livsvillkor för växt- och djurlivet på längre sikt.

Det utvidgade strandskyddet kring Vassbotten har i viss mån anpassats efter avskiljande väg. För Edsvägen norr om korsningen vid Korseberg och Hede bedömer Länsstyrelsen att strandskyddsområdet inte behöver utvidgas över vägen. Väg 2026, Edsvägen, utgör här beslutsgräns för det utvidgade strandskyddsområdet. Länsstyrelsen anser även att den del av det generella strandskyddsområdet för Vassbotten som sträcker sig över till andra sidan av väg 2026 saknar betydelse för strandskyddets syften. Länsstyrelsen upphäver därför även det generella strandskyddet i den del som är öster om väg 2026 och för den yta som vägen i sig upptar. Väg 2026 utgör här beslutsgräns för strandskyddsområdet. Gränsen för strandskyddet i denna del framgår av kartbilaga 1.4.

Vänern (bilaga 1.5-1.7, 1.10-1.17, 1.20-1.24, 1.28-1.33, 1.35-1.40, 1.42, 1.43)

Värdebeskrivning

Vänern är Sveriges största sjö och Europas tredje största sjö. Den har 22 000 öar och skär som utgör norra Europas största sötvattensskärgård, med över 50 arter av häckande sjö- och våtmarksfåglar. Vänern omfattas i sin helhet av geografiska bestämmelser enligt 4 kap. 2 § miljöbalken, där turismens och friluftslivets intressen särskilt ska beaktas. Vänern är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten för både natur och fiske, och är även av riksintresse för yrkesfisket enligt 3 kap. 5 § miljöbalken.

Vänern, som brukar benämnas som ett ”innanhav”, har en mångformig och naturskön kust med mycket goda möjligheter till rekreation och friluftsliv. Särskilt viktiga områden för friluftslivet är skärgårdsområden, sandstränder och badplatser. Flertalet besökare vill uppleva storslagna vyer och orörd natur och skärgårdsområden som är relativt tysta. Vänern besöks året om av långväga gäster och närboende som vill promenera, fiska, paddla, bada eller åka båt. Sportfisket är stort i hela Vänern under stora delar av året och fågelskådning är också populärt. Under vintern utnyttjas sjön av många för långfärdsskridskoåkning och isfiske. Vid flera platser kring Vänern ordnas skärgårdsturer för besökarna.

Vänern är mycket värdefull för växt och djurlivet. Det finns ett antal speciellt värdefulla naturområden i Vänern, dessa är följande;

- Grunda vikar och skärgårdar
- Sandstränder
- Öppna strandängar
- Stora sammanhängande vassområden
- Å- och älvmynningar och strömmande vattendrag
- Lövsumpskogar
- Skärgård med gammal skog och/eller bergbranter
- Kala eller sparsamt beväxta holmar och skär

De flesta av de särskilt värdefulla naturmiljöerna hotas dessvärre av igenväxning och ny bebyggelse som försämrar eller minskar områdena.

Omkring 270 hotade och sällsynta arter är knutna till Vänern. Speciellt viktiga är följande ansvarsarter (arter där Vänern har en stor del av Europas bestånd och därmed ett speciellt ansvar för dess överlevnad): Ursprunglig sjölevande lax och öring, fisken asp, fiskgjuse, fisktärna, storlom, rördrom, strandbräsa och grönskära. Den årliga inventeringen av Vänerns fågelskär ingår i den regionala miljöövervakningen i Vänern, som bedrivs i samarbete mellan länsstyrelserna i Värmland och Västra Götaland samt Vänerns vattenvårdsförbund, och bekräftar Vänerns särskilda betydelse för fågellivet. Ett tjugotal arter upptagna i bilaga 1 till Fågeldirektivet häckar i Vänerns strandområden. Vänerskärgårdarna är mycket rika på häckande fåglar, inklusive flera rödlistade måsfåglar, samt fisktärna och storlom, vars populationer är av internationell betydelse. Vänerns kuster och skärgårdar är dessutom mycket viktiga områden för fiskgjuse och havsörn, och i

näringsrika vassvikar förekommer rördrom, småfläckig sumphöna och goda bestånd av brun kärrhök. Bergsbranter i sjöns närhet är viktiga häckplatser för mycket sällsynta arter, i synnerhet berguv och pilgrimsfalk, arter vars population i området bör beredas möjlighet att växa. Rovfåglar är störningskänsliga och beroende av relativt oexploaterade skogsområden till boplatser med mera.

I den del av kuststräckan som ligger i Vänersborgs kommun ligger Halle- och Hunneberg, Vänersnäs skärgård samt Dättern, som alla utgör både naturreservat och Natura 2000-område, naturreservatet Dalbobergen, samt ett fågelskyddsområde i Vänersborgsviken som även är natura 2000-område. Inom naturreservaten Vänersnäs skärgård och Halle-och Hunneberg finns fyra fågelskyddsområden. Kuststräckan är även delvis utpekad som riksintresse för naturvård och friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

Exploateringsstryck och Länsstyrelsens bedömning

Exploateringsstrycket utmed Vänerkusten är högt, i många områden är det redan idag svårt för besökare att ta sig fram till vattnet, samtidigt som sjön och dess strandområden har både stora rekreativvärden och värden för växt- och djurliv i synnerhet fågellivet. Omfattande bebyggelse utanför hundrameterzonen skulle riskera att försämra tillgängligheten till strandområdena och skada värdena för växt- och djurlivet. Dessutom är det värdefullt att skydda Vänerkustens upplevelsevärden från påverkan från närliggande bebyggelse. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd om 300 meter kring sjön är nödvändigt för att på lång sikt säkra Vänerkustens stora rekreativvärden och sjöns värden för växt- och djurlivet.

Vid Rörvik, Sannebo och Sikhall bedömer Länsstyrelsen att strandskyddsområdet inte behöver utvidgas bakom nu detaljplanlagd bebyggelse, se kartbilagorna 1.36, 1.37 och 1.42.

Bemötande av inkomna yttranden

Länsstyrelsen anser, med hänsyn till det tätortnära läget, den höga exploateringsgraden samt det höga bebyggelsestrycket, att utvidgat strandskydd om 300 meter ska gälla i de områden kring Vassbotten som ännu är oexploaterade.

Vad gäller frågan om minskat strandskydd på platser där det redan finns bebyggelse alternativt allmän väg anser Länsstyrelsen att det i vissa fall är lämpligt, En bedömning måste dock göras i varje enskilt fall. Om strandskyddet ska minskas vid på samtliga platser där det redan finns bebyggelse eller allmän väg så handlar det om mycket stora markområden. Att möjliggöra en sådan kraftig nybyggnation i strandområden som idag har höga värden för friluftsliv och växt- och djurliv skulle medföra ett hot mot dessa värden på längre sikt.

Vad gäller strandlinjens läge vid normalt medelvattenstånd betraktar Länsstyrelsen Lantmäteriets strandlinje i fastighetskartan som vägledande. I långgrunda områden där vattenståndet fluktuerar, och det i vissa fall finns mycket vass, kan dock fastighetskartans strandlinje vara missvisande. I dessa fall har Länsstyrelsen gjort en egen tolkning av strandlinjens läge med hjälp av flygbilder. Mätningar i fält planeras nästa gång Vätern når medelvattenstånd.

Inom Vänersborgs tätort är strandskyddet inom detaljplanelagd, bebyggd mark upphävt sedan tidigare. Om en detaljplan upphävs ska dock strandskyddet återinträda enligt miljöbalken och prövas på nytt. Vidare är det så att generellt strandskydd om 100 meter gäller för Karls grav. Vad gäller kartorna har Länsstyrelsen strävat efter att maximera tydligheten.

När ett stort antal markägare, och andra rättighetshavare, berörs använder Länsstyrelsen kungörelsedelgivning, d.v.s. annonserar i tidningar om att ett nytt förslag finns och att allmänheten får yttra sig över detta. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, såväl som länsstyrelserna i flera andra län, har i strandskyddsöversynen använt sig av de bestämmelser i förordningen (1998:1252) om områdesskydd samt delgivningslagen som gäller för delgivning av den här typen av förslag till beslut. Att hitta och meddela alla sakägare personligen har tyvärr inte varit praktiskt möjligt i projektet.

En nekad strandskyddsdispens ger ingen omedelbar rätt till ersättning för markägaren. Om pågående markanvändning avsevärt försvåras ska markägaren, enligt bestämmelserna om egendomsskydd i 2 kap. 15 § regeringsformen, tillförsäkras ersättning. Byggnader, anläggningar, anordningar och åtgärder som behövs för de areella näringarna är undantagna från förbuden i strandskyddet. Avsikten med det undantaget är att strandskyddet inte ska inkräkta på egendomsskyddet genom att förhindra pågående markanvändning.

De allra flesta sjöar och vattendrag som omfattas av strandskydd i länet har generellt strandskydd om 100 meter. Utvidgat strandskydd gäller bara i områden som är extra skyddsvärda med hänsyn till strandskyddets syften. Faktum är att de nya besluten medför att strandskyddet minskar vid ett flertal sjöar i kommunen. Att minska strandskyddet till 100 meter vid alla sjöar skulle dock innebära en kraftig nybyggnation i många områden, och en fragmentering av strandområdena, med följderna att allmänhetens tillgång till strandområdena generellt skulle minska samt att förhållandena för växt- och djurliv skulle försämrast.

Länsstyrelsen anser inte att utökad strandskydd är ett hinder för utvecklingen i kommunen, tvärtom är det en förutsättning för en utveckling som är långsiktigt hållbar. Värdena i de aktuella strandområdena är höga och det finns många motstående intressen. Därför anser Länsstyrelsen att det är viktigt att man hushållar med resurserna och gör noggranna avvägningar mellan olika intressen innan man exploaterar. På så sätt kan ny exploatering komma till på de platser där de gör mest nytta och minst skada. Att mark-

och vattenområden i så attraktiva lägen nära vattnet är oskyddade innebär en risk för att marken exploateras på ett sätt som på längre sikt förstör områdets värden för strandskyddet.

Vad gäller frågan om jordbruk vill Länsstyrelsen påpeka att strandskydd inte begränsar rätten att bruka mark så som den hittills har brukats. I miljöbalken 7 kap. 16 § finns bestämmelser om undantag för areella näringar. Om jordbruket inte bedrivs i tillräckligt stor omfattning för att omfattas av undantagen får dispens sökas för exempelvis nya stängsel och ekonomibyggnader. Länsstyrelsen och kommunen är väl medvetna om att djurhållning i många fall är positivt för strandskyddets syften, eftersom det bland annat bidrar till att hålla markerna öppna. Detta är något som vägs in i dispensprövningen.

I Naturvårdsverkets riktlinjer om utvidgat strandskydd (Handbok 2010:4) anges, angående frågan om storleken på områden med utvidgat skydd, att det är områdets värden och motiv som avgör dess storlek. Det är möjligt att ta ett beslut om utvidgning av strandskyddet i en hel kommun förutsatt att de olika områdena är beskrivna och motiverade. Strandskydd är ett övergripande skydd som måste ses i ett större geografiskt perspektiv samt i ett längre tidsperspektiv. Många av värdena som finns kring sjöar och vattendrag är beroende av att området som helhet bevaras. Exploatering av mindre markområden som synes vara mindre värdefulla i dagsläget leder på sikt till en betydande fragmentering av strandområdet som påverkar både allemansrättslig tillgång och växt- och djurlivet i strandområdet. Under ”Skälen för Länsstyrelsens förslag till beslut”, ”Allmänna överväganden” samt ”Motiv för utvidgning” i remisshandlingarna presenteras underlag och värdering. Länsstyrelsen anser dock inte att detaljerade beskrivningar av varje fastighet var för sig är nödvändigt för bedömningen.

Intresseprövning

De utvidgningar av strandskyddsområden som detta beslut avser, omfattar sådana områden som idag har, eller inom överskådlig framtid kan väntas få, mycket höga värden för allmänhetens friluftsliv och/eller för växt- och djurlivet. Ett utvidgat strandskydd är enligt Länsstyrelsens bedömning nödvändigt för att långsiktigt säkerställa syftena med strandskyddet i dessa områden. Detta medför vissa inskränkningar i användningen av mark- och vatten. Beslutet innebär totalt sett en minskning antalet sjöar som berörs av utvidgat strandskydd i Vänersborgs kommun jämfört med hur det var innan den 1 december 2014. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att förordnandet inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoseas.

Kungörelse

Beslutet ska, tillsammans med ett antal andra kommunvisa beslut, kungöras i Post- och inrikes tidningar, länets författningssamling samt i TTELA och Göteborgs-Posten.

Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelsen var införd i ortstidning enligt 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bifogat formulär O4.

I detta ärende har länsöverdirektör Lisbeth Schultze beslutat och landskapsarkitekt John Dagobert har varit föredragande. I ärendets handläggning har även naturvårdsdirektör Sven Swedberg och länsjurist Anna Roslund, rättsenheten, deltagit.

Lisbeth Schultze

John Dagobert

Upplysningar

Detta beslut påverkar inte tidigare beslut om upphävande av strandskydd som fattats i samband med fastställelse eller antagande av detaljplaner eller områdesbestämmelser. Det påverkar inte heller de områden som var planlagda då strandskydd infördes den 1 juli 1975, som enligt 10 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken ska vara undantagna från strandskydd så länge inte annat bestäms.

I de planområden där det tidigare har bestämts att utvidgat strandskydd ska råda intill en viss gräns gäller utvidgning av strandskydd enligt kartor till detta beslut. Däremot medför detta beslut inte att strandskydd läggs på inom planer från före 1 juli 1975 som hittills inte berörts av strandskydd.

Strandskydd inträder enligt 10 a § lagen om införande av miljöbalken, då en generalplan, stadsplan eller byggnadsplan upphävs eller ersätts med en ny detaljplan. Detta gäller även när en detaljplan för ett område som tidigare

har omfattats av en fastställd generalplan, stadsplan eller byggnadsplan upphävs eller ersätts av en ny detaljplan.

För områden där strandskyddet upphävts vid planläggning anges det i 7 kap. 18 g § miljöbalken att strandskydd återinträder om en detaljplan eller områdesbestämmelser upphävs eller ersätts med en ny detaljplan.

I de fall anpassningar av strandskyddsgränsen har gjorts med hänsyn till befintliga bostadstomter är den nya gränsen i de flesta fall avsedd att följa fastighetsgränserna. I de fall fastighetsgränsen är felaktigt inlagd i kartan är det den faktiska fastighetsgränsen som ska vara vägledande för tolkningen av var strandskyddsgränsen går.

Strandskyddet innebär bland annat förbud mot nybyggnation och gäller vid sidan av plan- och bygglagen. Beslutet innebär i vissa områden att strandskydd införs där strandskydd tidigare inte gällt. För att utnyttja ett gällande bygglov behövs då även dispens från strandskyddet.

Vid sidan av strandskyddsbestämmelserna gäller annan lagstiftning som vanligt. Den som har för avsikt att vidta åtgärder inom strandskyddat område och därför planerar att söka dispens för det, kan även behöva tillstånd enligt andra bestämmelser.